

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ӨВА-2023/234/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Арвайхээр 2023 он	Өвөрхангай аймаг дахь төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал Утас: 70323253 Цахим хаяг: BatjargalO@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Гансүх Утас: 70323833 Цахим хаяг: GansukhD@audit.gov.com Аудитор: Б.Авидцэрэн Утас: 70323833 Цахим хаяг: AvidtserenB@audit.gov.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173
Утас/Факс: (976) 7032 3253
Цахим шуудан: ovorkhangai@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ДАРГА
Д.ШИВААННҮРДЭВ ТАНАА

№ _____
Танай _____-ны № _____-г

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйцэтгэлийн тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус байгууллагын дуусаагүй барилгын дансанд бүртгэлтэй эмч нарын 3 орон сууцны нэгийг тухайн онд ашиглалтад хүлээн авсан боловч талбайн хэмжээ нь анхны гэрээний шаардлагыг хангахгүй байгаа тул буцаасан.

Аймгийн Засаг даргын захирамжаар орон нутгийн төсвөөс 129.4 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, Ковид-19 халдвартай холбоотой эм, эмнэлгийн хэрэгслийг их хэмжээгээр нөөцөлсөн байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд Эрүүл мэндийн газрын нэмэлт санхүүжилтэд Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас 86.3 сая, Нийгмийн эрүүл мэндийн хүрээлэнгээс 20.0 сая, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвөөс 19.1 сая төгрөг оржээ. Эдгээр хөрөнгийг батлагдаж ирсэн зориулалтаар буюу төв, орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын ажилтнуудыг танхимаар сургалт, судалгааны ажилд хамруулан шатахуун, томиллолт, хоолны зардалд зарцуулж байгаа нь хэмнэлтийн горимд төдийлэн нийцэхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

015030635

D:\New Volume\2023 on\Bichig khereg\A4

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

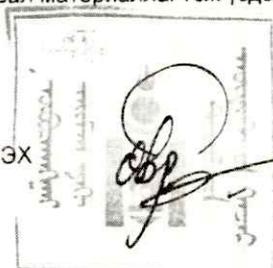
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН (I)	921,386,400.72	699,559,140.50
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ		-
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө		-
31210	Төгрөг		-
31211	Төрийн сангийн харилцах		-
33	АВЛАГА	16,000,000.00	
33500	Бусад авлага	16,000,000.00	
33510	Байгууллагаас авах авлага	16,000,000.00	
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	905,386,400.72	699,559,140.50
35100	Түүхий эд материал	867,853,070.82	661,781,624.60
35110	Тусгай зориулалттай материал	867,853,070.82	661,781,624.60
35400	Хангамжийн материал	37,533,329.90	37,777,515.90
35410	Бичиг хэргийн материал	1,335,314.00	314,500.00
35420	Аж ахуйн материал	19,207,715.90	23,174,915.90
35440	Түлш, шатах тослох материал	7,910,000.00	2,150,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	9,080,300.00	12,138,100.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН (II)	949,595,434.40	893,194,472.19
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	949,595,434.40	893,194,472.19
39200	Биет хөрөнгө	928,355,434.40	871,954,472.19
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	600,910,693.01	600,910,693.01
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл - Барилга	(20,678,924.64)	(32,160,769.56)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	214,615,480.00	214,615,480.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тээврийн хэрэгсэл	(158,648,813.18)	(184,282,146.82)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	315,017,609.88	340,470,259.08
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тоног төхөөрөмж	(155,713,790.68)	(194,275,392.79)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	75,766,765.41	75,766,765.41
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тавилга	(44,903,385.40)	(51,080,216.14)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	101,989,800.00	101,989,800.00
39300	Биет бус хөрөнгө	21,240,000.00	21,240,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	21,240,000.00	21,240,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН (III=I+II)	1,870,981,835.12	1,592,753,612.69
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР (IV)		-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		-
41300	Өглөг		-
41360	Бусад өглөг		-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (V)	1,870,981,835.12	1,592,753,612.69
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,870,981,835.12	1,592,753,612.69
51100	сан/ орон нутгийн сан	667,991,433.00	667,991,433.00
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	667,991,433.00	667,991,433.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	880,531,984.58	602,303,762.15
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	60,080,052.02	880,531,984.58
51220	Тайлант үеийн үр дүн	820,451,932.56	(278,228,222.43)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	322,458,417.54	322,458,417.54
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (VI=IV+V)	1,870,981,835.12	1,592,753,612.69

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	13,053,401,278.23	5,366,084,026.31
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,309,766,758.06	2,200,551,552.31
1200	Нийтлэг татварын бус орлого	8,309,766,758.06	2,200,551,552.31
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	272,040,017.54	14,348,649.20
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	8,037,726,740.52	2,186,202,903.11
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,743,634,520.17	3,165,532,474.00
1310	Улсын төсвөөс	2,495,512,100.00	2,856,780,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,495,512,100.00	2,856,780,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,248,122,420.17	308,751,574.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	159,976,594.17	151,019,934.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХ хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан	305,859,416.00	131,317,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	1,640,667,545.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	141,618,865.00	26,414,240.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	12,232,949,345.67	5,644,312,248.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	12,232,949,345.67	5,644,312,248.74
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	9,037,902,158.67	3,696,395,348.74
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	594,175,233.00	566,987,400.00
210101	Үндсэн цалин	330,469,600.00	358,393,798.09
210102	Нэмэгдэл	170,500,233.00	112,873,937.30
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	43,890,000.00	42,681,775.00
210104	Урамшуулал	49,315,400.00	53,037,889.61
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	75,837,791.81	76,443,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,148,716.81	54,163,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,341,500.00	5,569,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,359,380.00	4,455,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,089,845.00	1,114,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,898,350.00	11,139,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,699,800.00	41,108,100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,164,500.00	4,124,201.37
210302	Түлш, халаалт	34,369,900.00	35,051,306.63
210303	Цэвэр, бохир ус	3,165,400.00	1,932,592.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	46,390,106.00	51,879,754.00
210401	Бичиг хэрэг	6,910,100.00	9,261,814.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,703,656.00	34,193,940.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,354,200.00	4,291,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,442,900.00	375,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,979,250.00	3,756,800.00
2105	Нормативт зардал	7,965,026,180.46	2,571,201,049.33
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,965,026,180.46	2,570,617,549.33
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		583,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,787,300.00	66,545,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		36,000,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		626,200.00
210604	Урсгал засвар	26,787,300.00	29,919,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	40,459,900.00	22,428,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	40,459,900.00	22,428,600.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,794,100.00	11,549,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,728,400.00	1,728,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	311,100.00	311,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	32,000.00	32,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,588,200.00	9,343,600.00
210807	Газрын төлбөр	75,000.00	75,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	59,400.00	59,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	235,731,747.40	288,252,245.41
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,742,660.00	29,780,700.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	153,682,973.17	176,617,934.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдол	55,306,114.23	81,853,611.41
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,195,047,187.00	1,947,916,900.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,195,047,187.00	1,947,916,900.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,471,300,000.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	64,200,000.00	
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	446,706,600.00	982,451,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчид төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,103,496,800.00	963,550,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	109,343,787.00	1,915,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	820,451,932.56	(278,228,222.43)
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН (IV)		
5	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		
6	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI=III+IV-V)	820,451,932.56	(278,228,222.43)

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-ний үдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	880,531,984.58	1,870,981,835.12
2	2022 оны 1-р сарын 1-ний үдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	880,531,984.58	1,870,981,835.12
3	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
4	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	880,531,984.58	1,870,981,835.12
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт				-
6	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт				-
7	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз				-
8	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				-
9	Тайлант үеийн үр дүн			(278,228,222.43)	(278,228,222.43)
10	2022 оны 12-р сарын 31-ний үдэгдэл	667,991,433.00	322,458,417.54	602,303,762.15	1,592,753,612.69

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,743,634,520.17	3,165,532,474.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,743,634,520.17	3,165,532,474.00
1310	Улсын төсвөөс	2,495,512,100.00	2,856,780,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,495,512,100.00	2,856,780,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,248,122,420.17	308,751,574.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	159,976,594.17	151,019,934.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан	305,859,416.00	131,317,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан х	1,640,667,545.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	141,618,865.00	26,414,240.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	4,730,801,620.17	3,154,428,474.00
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,535,754,433.17	1,206,511,574.00
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	592,475,233.00	566,987,400.00
210101	Үндсэн цалин	328,769,600.00	358,393,798.09
210102	Нэмэгдэл	170,500,233.00	112,873,937.30
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	43,890,000.00	42,681,775.00
210104	Урамшуулал	49,315,400.00	53,037,889.61
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	74,383,500.00	76,443,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,341,500.00	5,569,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,273,200.00	4,455,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,068,300.00	1,114,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,682,900.00	11,139,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,699,800.00	41,108,100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,164,500.00	4,124,201.37
210302	Түлш, халаалт	34,369,900.00	35,051,306.63
210303	Цэвэр, бохир ус	3,165,400.00	1,932,592.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	74,548,500.00	139,000,440.00
210401	Бичиг хэрэг	6,957,600.00	6,632,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,354,200.00	4,291,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,442,900.00	375,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	33,840,400.00	99,266,400.00
2105	Нормативт зардал	461,064,061.00	72,653,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,585,700.00	2,495,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	45,370,300.00	66,856,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	200,000.00	51,164,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,673,000.00	2,548,300.00
210604	Урсгал засвар	42,497,300.00	13,143,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	40,459,900.00	22,428,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	40,459,900.00	22,428,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,794,100.00	11,549,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,728,400.00	1,728,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	311,100.00	311,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	32,000.00	32,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,588,200.00	9,343,600.00
210807	Газрын төлбөр	75,000.00	75,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	59,400.00	59,400.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	193,959,039.17	209,484,434.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,683,770.00	32,866,500.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	154,275,269.17	176,617,934.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,195,047,187.00	1,947,916,900.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,195,047,187.00	1,947,916,900.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,471,300,000.00	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	64,200,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	446,706,600.00	982,451,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчид төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,103,496,800.00	963,550,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	109,343,787.00	1,915,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III-I-II)	12,832,900.00	11,104,000.00
223	БУСАД ХӨРӨНГӨ	12,832,900.00	11,104,000.00
223004	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	12,832,900.00	11,104,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI=IV-V)	(12,832,900.00)	(11,104,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII=III+VI+VII)	-	-
14	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
15	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Д/Д	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	308,751,574.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	308,751,574.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	306,836,574.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	104,605,640.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,203,240.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	94,402,400.00
2105	Нормативт зардал	41,000,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	41,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,384,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,384,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	154,846,934.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	154,846,934.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,915,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,915,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,915,000.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	308,751,574.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	308,751,574.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан	151,019,934.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан	131,317,400.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	26,414,240.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,857,487,700.00	2,856,780,900.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,857,487,700.00	2,856,780,900.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	910,779,000.00	910,779,000.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	566,987,400.00	566,987,400.00
210101	Үндсэн цалин	343,618,800.00	358,393,798.09
210102	Нэмэгдэл	127,697,400.00	112,873,937.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	43,890,000.00	42,681,775.00
210104	Урамшуулал	51,781,200.00	53,037,889.61
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76,443,300.00	76,443,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,163,800.00	54,163,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,569,900.00	5,569,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,455,900.00	4,455,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,114,000.00	1,114,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,139,700.00	11,139,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	41,108,100.00	41,108,100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,923,500.00	4,124,201.37
210302	Түлш, халаалт	33,166,900.00	35,051,306.63
210303	Цэвэр, бохир ус	3,017,700.00	1,932,592.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,394,800.00	34,394,800.00
210401	Бичиг хэрэг	6,632,900.00	6,632,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,230,700.00	20,230,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,291,600.00	2,291,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	375,600.00	375,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,864,000.00	4,864,000.00
2105	Нормативт зардал	31,653,800.00	31,653,800.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	29,158,600.00	29,158,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,495,200.00	2,495,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	77,960,000.00	77,960,000.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	62,268,500.00	62,268,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,548,300.00	2,548,300.00
210604	Урсгал засвар	13,143,200.00	13,143,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,044,600.00	16,044,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,044,600.00	16,044,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,549,500.00	11,549,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,728,400.00	1,728,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	311,100.00	311,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	32,000.00	32,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,343,600.00	9,343,600.00
210807	Газрын төлбөр	75,000.00	75,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	59,400.00	59,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,637,500.00	54,637,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,866,500.00	32,866,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	21,771,000.00	21,771,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,946,708,700.00	1,946,001,900.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1946708700.00	1,946,001,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	982451200.00	982,451,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	963550700.00	963,550,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	706,800.00	0.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Алдаа: Аудитаар нийт 974.4 сая төгрөгийн 4 алдаа илэрснээс аудитын явцад 3 алдааг залруулж, 1 алдааг дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

Залруулга:

1. Эмч нарын байрны зориулалттай 101,989.8 мянган төгрөгийн 3 орон сууцны 2-ыг нь хүлээн аваагүй боловч дуусаагүй барилгын данснаас үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд шилжүүлж тайлагнасан, хүлээн авсан 1 орон сууцны талбайн хэмжээ нь гэрээний шаардлага хангахгүй байна.

Залруулсан нь: Тайлант хугацаанд хүлээн авсан боловч гэрээний шаардлага хангаагүй 1, хүлээж аваагүй 2 орон сууцыг дуусаагүй барилгын дансанд хэвээр үлдээж залруулга хийлгэсэн.

2. Уламжлалтын эмнэлгийн 850,000.0 мянган төгрөгийн барилгыг тус байгууллагад шилжүүлэх шийдвэр гараагүй байхад үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд орлогоор тусгасан байна.

Залруулсан нь: Уламжлалтын эмнэлгийн барилгыг тус байгууллагад шилжүүлэх талаар аймгийн ИТХ-ын тогтоол нь 2023 оны 2 дугаар сард гарсан тул тайлант онд үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд орлогоор тусгасныг хасаж залруулсан.

3. Оны эхний 16,000.0 мянган төгрөгийн авлага барагдуулж авсан барилгын материал, харилцагчдаас хүлээн авсан 5,403.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг хөрөнгийн дансанд бүртгэхгүйгээр шууд зардалд бүртгэсэн.

Залруулсан нь: Нийт 22,403.9 мянган төгрөгийн бараа материалын анхан шатны баримтын үндэслэлийг шалгаж, орлогод бүртгэж залруулга хийлгэсэн.

Зөрчил: Аудитаар нийт 1,632.4 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 10.3 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 1,622.0 сая төгрөгийн 3 албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Ажилтнуудад цалин, улирлын үр дүнгийн урамшууллыг 10,348.0 мянган төгрөгөөр илүү бодож олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.6-д "байгууллагын бүтэц, чиг үүргийг оновчтой тодорхойлж, цалин хөлсийг орлого, гүйцэтгэл, үр дүн, үр ашигтай нь уялдуулан олгох" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Эрүүл мэндийн газрын төсвөөс үндэслэлгүй илүү олгосон 10,348.0 мянган төгрөгийг хавсралтад нэр дурдсан 33 хүнээр төлүүлж, Төрийн сан дахь Орон нутгийн ерөнхий орлогын 100100000910 тоот дансанд төвлөрүүлэх акт тавих.

3.2 Албан шаардлага

1. Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас удирдах ажилтны зөвлөгөөнийг амралтын газарт зохион байгуулахад 15,505.0 мянга, танхимын сургалтад 11,308.9 мянга, бэлэг дурсгалын шинжтэй бусад зардалд 6,742.6 мянга, нийт 33,556.5 мянган төгрөгийн үр ашиггүй зардал гаргасан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д: "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д: "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5-д: "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах", 15.2.3-т: "сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн хөрөнгийг арвилан хэмнэлтгүй, үр ашиггүй зарцуулсан зөрчлийг таслан зогсоож, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийг мөрдөж ажиллах албан шаардлага өгөх.

2. Мэдээлэл технологийн үйлчилгээний зардлаас 5,695.1 мянган төгрөгөөр интернетийн төлбөр төлж, төсвийг эдийн засгийн ангиллаас гадуур зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5: "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэсэн заалт, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн хөрөнгийг эдийн засгийн ангиллаас гадуур зарцуулсан зөрчлийг таслан зогсоож, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь заалтыг мөрдөж ажиллах албан шаардлага өгөх.

3. Шилэн дансны цахим хуудсанд 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй орлогын 680,037.6 мянган төгрөгийн 18 гүйлгээ, зарлагын 823,354.7 мянган төгрөгийн 25 гүйлгээ, ажилтнуудад урамшуулал олгохтой холбогдож гарсан 79,380.4 мянган төгрөгийн 6 тушаал байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-д: "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8-д: "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг бүрэн байршуулж, Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага өгөх.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэлийн анхан шатны бүртгэлийн маягтын хөтлөлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Хөрөнгийн тооллогын дүнгээр тооцоо бодсон акт үйлдээгүй, бараа материалын тайланг жилийн дүнгээр бэлтгэсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийн тооллогын дүнгээр тооцоо бодож, акт үйлдэж байх, бараа материалын тайланг сар, улирлаар гаргаж, нягтлан бодох бүртгэлийг заавар журмын дагуу хөтөлж ажиллах.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЭМГ	4	974.4			3	974.4	3	974.4	1		1	
Дүн	4	974.4			3	974.4	3	974.4	1		1	

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЭМГ	2	16.0 1	1	10.3	1	5.7						
Дүн	2	16.0 1	1	10.3	1	5.7						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
ЭМГ	1	1,582.8			1	1,582.8		
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил /Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль/								
ЭМГ	1	33.6			1	33.6		
Дүн								
Нийт дүн	2	1,616.3			2	1,616.3		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР